

Klassiska noveller Nr 51

Julius Regis:

I de döda rosornas doft

Klassiska noveller 51.

Julius Regis Regis

– I de döda rosornas doft.

Återutgivning av text från 1930

av Julius Regis Regis

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-566-5

Copyright © 2025 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.

Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

En man är ute och går på stan en varm sommardag.
Han sörjer sin stora kärlek Mary.

Då råkar han av en slump träffa på rivalen som orsakade hennes död. Han bestämmer sig för att hämnas.

Den här texten skrevs av den svenske författaren Julius Regis (1889–1925).

Han var mest känd för sina deckare om den brottsbekämpande journalisten Maurice Wallion vars äventyr oftast utspelar sig i Stockholm.

Trots att Julius Regis var en av Nordens mest populära författare så är mycket litet känt om hans liv. Det har därför uppstått en rad myter, bland annat att han skulle ha varit en puckelryggig dvärg. Författaren debuterade med en novell år 1910 och hans första deckare, "Blå spåret", gavs ut 1916. Under sin korta karriär skrev han totalt 16 böcker och ett stort antal noveller.

Den här texten publicerades ursprungligen år 1930 i novellsamlingen "Sanningen om Cro-Cro. Jul. Regis' sista noveller" med titeln "I de döda rosornas doft".

I de döda rosornas doft

Den här texten publicerades ursprungligen år 1930 i novellsamlingen "Sanningen om Cro-Cro. Jul. Regis' sista noveller" med titeln "I de döda rosornas doft". Författare till texten är Julius Regis Regis (1889–1925).

Man går i rolös väntan dagar och nätter, att det skall ske, som måste. Och så sker det plötsligt ...

Helt plötsligt kallas man till verket.

Jag blev stående alldeles stilla. Den heta asfalttrottoaren, träden, kvinnorna — allt blev till en böljande dimma.

Han hade då verkligen vågat. Han hade vågat gripa mig i armen och tala till mig. Vi stodo orörliga mittemot varandra. Gatans dammiga luft ångade som ett dis upp mot husväggen, och gatans mummel ljud trött och avlägset.

Han höll min arm fast och sade:

— Ni har hört? Mary är död!

Jag tog mig åt halsen — det var alltför varmt i solen, jag blev torr om läpparna och det skimrade rött då jag slöt ögonen.

Mary, solskensflickan, som älskade rosor mer än någon annan jag känt, Mary var borta. Och denne man vågade säga mig det!

— Ja, sade jag. Den stackars flickan, sjön tog henne, henne och det lilla barnet.

Jag stirrade honom in i ögonen. Hans osäkra leende slocknade.

— Hon var för vacker, stackars flicka, mumlade han. Var inte ni litet kär i henne?

— Vem var inte det?

— He-he! Ja, hon var inte illa. Jag tyckte mycket om henne, mycket, he-he! Att få ett sådant slut ... det var väl bestämt, antar jag.

— Hennes öde, menar ni? Ett sådant öde givet åt henne! Vet ni det så väl? Vet ni då också, vilket öde skall beskäras den som drev henne till det?

Hans blick flydde min.

— Vem drev henne? sade han cyniskt. Hon gick själv.

Mina händer blevo fuktiga på insidan. På ett hår när hade jag slagit honom i ansiktet. Det var något som pinade och stack i mitt bakhuvud; jag kände att jag blev blek. Jag sade på måfå:

— Det är varmt i dag.

— Ja, svarade han genast. Ja, denna värme kan verkligen döda en, i synnerhet då man har dåligt hjärta — som jag.

Skrattade jag till? Nej, han hade inte märkt något.

— Det skulle vara skönt med något att dricka, föreslog jag i lätt ton. I min våning finns sodavatten på is. För all del, inga invändningar, vi äro just utanför min port!

Vilken oerhörd tanke: han ensam med mig, ensam med mig — i det rummet!

Och nu skrattade jag, ty han tvekade ett ögonblick, innan han

gick före mig in i hissen. Jag observerade, att hans hals var tjock och röd. Metalldörrarna rasslade och slog i lås efter oss. Han blundade och stödde sig mot väggen, då hissen gick upp.

När jag öppnade dörren till rökrummet slog ett rött sken från den nedgående solen emot oss genom fönstren. Här uppe var det fullkomligt tyst och rummen lågo tomma och övergivna som om man flytt. Utom jag hade ingen varit där inne, sedan Mary en sommarkväll — mig tycktes att en människoålder hade gått sedan dess och det var blott ett månvarv — sedan hon hade gömt sitt lilla vita ansikte bland de röda rosor vilkas svartskrumpnade blad lågo strödda över den blå duken.

Minnena, som slumrat i dess vrår, kastade sig över mig, och jag började skälva i en frossa av oändlig övergivenhet och smärta.

Mary! Det var till avsked du kysste mig. Och jag ...

Så länge jag blundade, kunde jag höra hennes mjuka röst:

— Se mig i ögonen, gossen min, inte ledsen mer! Nu måste jag gå, farväl, älskade! Kyss mig ännu en gång, min egen älskade! Och så — farväl!

— Gå inte, bad jag. Jag känner en sådan underlig kyla från dina händer. Gå inte, det blir för alltid!

Hon såg på mig med stora leende ögon.

— Du vet, älskade, att vi mötas en gång, sade hon sakta. En gång ... ”i rosors regn, du kära!”

Och hon var borta. Sedan tog henne sjön.

I detsamma sade mannen vid min sida:

— Solen lyser som en eld. Det blir oväder.

Jag strök mig över ögonen. Då jag öppnade dem, kände jag till min häpnad mitt i det heta kvalmet en svag doft av friska rosor.

— Ja ja, mumlade jag. Det blir oväder.

Jag såg på mannen. Varför var han här? Jag rörde mig som i en dröm, där allt var aningar och intet visshet.

Mary! Det var till avsked!

Ah! Rosor! De hade visssnat, det var minnet som lekte med mina sinnen. Han torkade sitt ansikte med sidennäsduken och gick fram till fönstren.

— Ni har en charmant utsikt härifrån, sade han.

— Ja, tämligen, genmälde jag. Man ser vattnet flyta förbi. Strömmen, tillfogade jag.

Han vände hastigt ryggen mot det starka röda skenet och famlade efter en stol.

— Inte den! utbrast jag nästan häftigt då han ville sätta sig i länstolen under palmerna. Här vid bordet är bättre, skyndade jag mig att tillägga. Tag en cigarrett, det är visserligen damcigarretter, men de äro goda.

Solen lyste dunkelt bland palmernas underliga grenar. Så hade den lyst också då hon satt där, underbart blek i avskedets vemod.

”Från eldarna en duva
på vita vingar for,
flyktig som ed du svor —
i rosors regn, du ljuva!”

Och åter kände jag denna svaga doft av rosor! Minnenas doft!
Det prasslade sakta, då mina fingrar vidrörde de torra bladen.
Mannen bakom mig sade:

— Mina tankar kretsa så besynnerligt envist kring Mary i kväll.

Det är antagligen lukten från de döda blommorna. Allting bottnar i sinnesförnimmelser, eller hur? Hon var förtjust i rosor som ni vet.

— Var hon? sade jag och krossade ett blad mellan fingrarna.

— Ja för tusan, en dyrbar vurm för hennes bekanta — hm. Röda, nästan svarta i synnerhet. Som de här. Är det — vilken sort har det här varit?

— Mörkröda, nästan svarta, mumlade jag mekaniskt.

Han brast i skratt, men tvärtystnade som om ljudet skrämt honom.

— Jag menade sorten — dyr sort skulle jag tro, flåsade han.

— De dyraste jag köpt, svarade jag men vaknade i detsamma upp. Förlåt, menar ni priset? Det har jag glömt.

Han såg litet misstroget på mig. Hur kunde man glömma ett pris, i synnerhet ett högt!

Seså, jag får inte göra honom orolig. Måste behärska mig.

Ett ögonblick svindlade mitt huvud i den starka hettan. Icke en vindfläkt kunde förnimmas. Inomhus var luften kvävande tung. Solens sista uppflammande oroade som skenet av en avlägsen brand, vars ursprung och omfång man icke känner. Jag slog upp ett fönster och satte fram förfriskningar.

Vi drucko litet, bägge försiktigt. Med en verklig kraftansträngning fick jag ett lätt samtal i gång, men replikerna kommo trögt och uteblevo snart alldeles.

Svartblå moln kommo seglande upp i stillheten, med en spöklik snabbhet som hotade.

— Åskväder! mumlade han. Det blir en obehaglig natt. Den kommer att gå illa åt mitt hjärta.

— Ett nattligt åskväder är härligt, sade jag. Det rensar luften. Det

är som en domedags första gryning.

— Det är just min tanke, instämde han med en sidoblick. Nästan för mycket domedag för mig.

— Såå, jag trodde inte ni led av det.

— Av vad då? sporde han snabbt.

— Av dåligt — hjärta, turnerade jag.

— Det föreföll mig dock, som om jag nämnde ...

Han klippte av meningen och tog sitt glas. Han drack djupt och länge. Då vi satte ifrån oss glaset, lystrade vi bägge. Ett avlägset mullrande bebådade ovädrets annalkande. Han lutade sig tillbaka i stolen.

Jag såg honom framför mig, röd och het, litet hopsjunken i sin eleganta sommarkostym med guldkedjan i slingor över västen. Hans ögon blickade tomt och slött över mig, med skymten av en ängslig glimt bakom det slöa.

Jag läste i dessa ögon. Han övervägde. Borde han tala, borde han ...

Hans hand grep blombladen på duken. Hela mitt nervsystem skälvde.

Äntligen öppnade han munnen. Han talade långsamt, likgiltigt.

— Rörande den stackars flickan Mary menar jag ...

Här stannade han åter. Jag log.

— Ja, rörande Mary? upprepade jag.

Och i detsamma slocknade den sista röda strålen av den röda solen. Han rätade upp sig och torkade pannan med näsduken.

— Känner ni, sade han häftigt. Känner ni, hur starkt de döda rosorna dofta?

— Inte sant, log jag. Det är doften av dem som påminner oss så ihärdigt om — Mary.

Han tömde hastigt glaset till sista droppen och gjorde min av att resa sig.

— Sitt för all del, sade jag skyndsamt. Man blir orolig och nervös under åskväder, det är allt. Se här, fyll på. Han satte sig motvilligt.

Vi tego en stund. Det röda skenet hade efterträtts av en blåaktig skymningsdager, som utgick från det nu allt behärskande molnet. Regnet dröjde, det såg ut som om ovädret tvekade att bryta löst. Då och då, med långa mellanrum, flammade en ytblixt inne i molnet.

— Under min ledighet kommer jag att resa till Paris, sade han och tog en ny cigarrett.

— En mycket angenäm resa.

— Ja, inte sant? Jag kommer kanske att göra en avstickare till Wien.

— Så, och ni reser för ert onda — hjärta?

— Nja, inte så mycket det ...

— ... som för att undkomma vissa obehagliga minnen, vilka rida er som maran om natten, minnen ihärdiga som doften av döda rosor, eller hur?

Hans ansikte blev grått. Jag skrattade.

— Tror ni att det räcker med Paris? Tror ni att ni kommer undan så lätt?

Han reste sig mycket långsamt.

— Vad menar ni?

I ett nu var min hjärna alldeles klar. Han fick inte gå. Jag tänkte snabbt och logiskt. Vi två — en förklaring var nödvändig — utan en förklaring och kanske något mera därtill, kunde vi två inte släppa varandra ur sikte. Inte nu, efter detta.

— Varför så brått? sade jag lugnt. Låt oss resonera. Missförstod

ni mig? Ni förstår, jag talar av erfarenhet. Litet var lida vi nog av ont — hjärta. En droppe visky?

— Nej tack, jag måste tyvärr ...

— För all del, sitt, sitt ned! Vi ha god tid, ingenting väntar oss mer. Låt oss prata. Vad ska vi tala om? Ah, rosorna, de dofta än, nästan starkare än nyss, en alldeles frisk doft som om de vore nyplockade, märker ni det?

Han såg tigande ned framför sig.

— Jaså, till Paris? fortfor jag. Hur är det, reser ni ensam? Men förlåt, det är kanske närgånget att fråga.

— Nej. Jag reser ensam.

— Verkligen. Ni har inte alltid rest ensam. Vi träffades en gång i Berlin: då var ni inte ensam. En liten blond ...

— Ni menar Susy, sade han sakta.

Han såg ned på sina fingrar, som om han ville lugna dem. De ville icke vara stilla.

— Hon dog året efter, mumlade han.

— Å, sade jag deltagande. Är Susy också död! Javäl, jag erinrar mig dunkelt, dog hon inte av detsamma som stackars lilla Marja på Röda kaféet?

— Jag kommer inte ihåg Marja, sade han kärvt.

— Inte det? Egendomligt, ni och jag voro ändå stamkunder där på den tiden. Jo, hon gick också bort, men innan hon gjorde det skrev hon ett armt och fattigt brev till sin mor. Hon dog av skam, skrev hon.

— Dumheter! utbröt den andre. Sådant dör de inte av.

— Jo, sade jag lugnt. Några dö, andra gå under. Vilket är bäst, tror ni?

Han drack åter. Jag skrattade.

— Det står någonstans om att en kvarnsten skall bindas kring den uslings hals som kommer sådant åstad ...

Det blixtrade länge och häftigt, och vi väntade tysta tills mullret dog bort. När det var över sade jag:

— Ni är så röd, ni är bestämt sjuk. Känner ni inte en tyngd kring halsen?

Han slet i sin krage.

— Förbannade värme, sade han nervöst. Ni talar som en galning, låt oss resonera om något annat.

— Gärna, sade jag och log för mig själv. Vad ni vill.

Det hade blivit skumt i rummet, och blixterna lyste upp vråna. Några enstaka regndroppar smattrade tungt mot rutorna. En plötslig fläkt kom ringarna på det mörka draperiet i dunklet borta vid dörren att klirra.

— Har ni märkt, sade jag, hur väl man tänker i åskväder. Tankarna bli så klara och gå så fort, att man knappt hinner följa med. Just nu, eftersom ni talade om döden, kom jag in i en tankegång, som ofta tränger sig på mig. Tror ni, att vi aldrig mera höra av dem som dö ifrån oss?

Den plötsliga nakenheten i denna fråga träffade honom som en stöt. Han blundade, och jag tror han höll på att svimma.

— Vem är jag? mumlade han svagt. Vad vet man? Ingenting!

— Något ändå! invände jag. Och vi skulle veta mer, om vi inte vore så feiga, så ömkligt feiga och svaga.

Jag stirrade över hans huvud in i dunklet, och han rörde oroligt på sig. Som en melodi stiger och faller, så steg och föll doften av rosenbladen i skymningen.

— Det är Mary jag tänker på, fortfor jag. Det är ju — ja, hur längesen är det?

Han svarade icke genast.

— Hur längesen är det hon gick bort?

— Tre veckor! svarade han motvilligt.

— Tre veckor, upprepade jag. Tre veckor! Eller om vi äro noga, tjugu dagar, nästan på timmen tjugu dagar. Ty enligt polisrapporten var det ju ungefär vid denna tid på kvällen, en åsknatt som denna, hon kastade sig i vattnet och var borta ... (En paus.) Tjugu dagar! Och likväl (detta mycket långsamt och tydligt), likväl är det endast två nätter sedan jag hörde hennes röst viska till mig!

Stolen knarrade då han häftigt satte sig upp.

— Ja, fortfor jag drömmande. Hennes röst, hennes egen röst, här — i detta rum.

Effekten motsvarade alla mina förväntningar. En blå åder höjde sig på hans panna och han reste sig från stolen med en ansträngning, som skulle väckt mitt medlidande, om det gällt någon annan.

— Vad säger ni, människa? utbröt han hest. Är ni galen?

Och efter en sekund, ursinnigt:

— Det finns intet, intet efter detta!

Jag såg tigande och leende på honom, såsom den vilken ännu äger sin hemlighet, endast har visat dess dunkla konturer vid skenet av en blix.

I själva verket ljungade den elektriska strålen åter över himlavalvet, och åskdånet kom huset att skälva.

— Jag vill gå, sade mannen framför mig med en underligt brusten, pipig röst.

Jag såg på honom. Hans ögon voro alldeles mörka och orörliga.

— Ni vill inte gå, sade jag. Ni vågar helt enkelt inte. Ni brinner av begär att höra mera.

Han skrattade vilt.

— Vem är ni? utbrast han. Är ni djävulen?

— Nej, sade jag. Jag är jag, och ni är ni. Samma stackars marionetter som förr. Men frågar ni vem det är som håller i trådarna, ja, där blir ni utan svar ...

Han sjönk åter ned.

— Tycker ni inte, att livet är underligt och fantastiskt? sade jag. Låt oss kasta våra masker. Här är ni ensam med mig, ni den man som drev Mary till döden, jag den som hon älskade och den siste i världen hon talade till. Så mycket sällsammare då, att det var just härifrån hon gick till sin död, tycker ni inte?

Nu var han fast, nu låg mina ords nät omkring honom. Han andades tungt, men teg, stirrande på mig. Plötsligt lutade jag mig över bordet och såg honom i ögonen.

— Jag ser vad ni tänker på. Nej, Mary var aldrig min, icke så som ni menar. Inte heller var hon någonsin er, fastän ni var hennes barns far, utbröt jag. Hennes verkliga jag såg ni aldrig, ni såg endast återskenet, och tusen, tusen gånger för mycket var redan det för en usling som ni!

Jag sjönk tillbaka och slöt ögonen, uppriven, blödande vid minnet. Efter en lång stund hörde jag min stumme motståndare röra sig och stöna. Jag såg åter på honom. Hans blick häftade vid min.

— Hon satt där under palmerna, fortfor jag. Och jag kysste hennes kalla lilla mun, som var som en blomma, Hon gick, hon stod stilla där mellan draperierna, jag såg hennes mörka ögon i skymningen och sedan — borta. Förstår ni, man, vad jag säger er: borta, borta från

allt som ännu är mitt och ert! Att aldrig mera se henne levande och varm!

Min röst bröts, och jag knöt händerna. Jag tänkte: "Döda honom, nej, det är icke så det skall ske." Ett ögonblick såg jag förbi honom in i en rymd utan gräns, och jag visste att det kända var omkring oss. Min kropp blev lätt och kall, jag tyckte mig lyftas. Men han var där ännu, och jag talade till honom:

— Hur känns det att döda? Kan man döda och ändå själv leva? Har ni sett någon kämpa för sitt liv långt ute bland bristande isar? Har ni hört en ropande röst i mörkret, vild, förtvivlad, full av dödens fasa — och vetat att ni bar skulden, att ert finger visat vägen till skuggorna?

Hans ögon svarade mig, och det var nog.

— Jag visste alltsammans, fortfor jag. En natt, när allting var så stilla, att jag hörde strömmen brusa där borta under lyktorna, tänkte jag på henne. Jag tänkte på henne som den vilken är en skugga och inte längre varm som vi. Men jag sörjde inte, ty nu tillhörde hon mig ensam, och för ingen annan i hela världen fanns hon till.

Jag hejdade mig.

— Men allt det där är inte för er. Ni fattar mig inte. Ni väntar att få höra om det andra.

Han suckade litet men tog icke ögonen från mig. Det är min övertygelse, att han icke kunde tala.

— Ni vill höra, hur hon kom tillbaka — hon och ändå inte hon ... Det var där vid fönstret, det stod öppet, och strömmen brusade. Mina tankar gingo och kommo, och alltjämt om henne. Det var, som om jag måste tänka på henne, kunde inte annat. Och rosornas blad voro redan vissna och döda, och allting var borta, och bara jag var kvar.

Det snörde till om halsen, jag ville skrika men kunde inte, och i ett nu, alldeles plötsligt, tyckte jag att mitt hjärta svällde i mig och började bulta. Jag låg tillbakasjunken i stolen, kunde inte röra mig, och jag kände, kände att det var bakom mig. Jag stirrade med alldeles torra ögon ned på gaslyktorna, men rummet var bakom mig med svarta vrår och dörren där med draperiets tunga veck och rummet utanför lika mörka. Och där i mörkret bakom mig — var hon. Det är att märka: icke skräck, icke ångest var det som behärskade mig, utan en skälvnig som i närheten av en kraftkälla som ger liv och tar i samma stund. Min hörsel var spänd till det yttersta, om jag skulle, om jag kunde — höra något, ni förstår. Men nej, det var alldeles tyst, det var så tyst att strömmens brus hördes fullkomligt tydligt. Och i denna stillhet — hör noga vad jag säger — i denna stillhet ...

Jag såg på mannen. Då jag så oväntat teg, gick en ryckning genom hans kropp och munnen öppnade sig. Hans blick var tom och svart.

— Mitt i stillheten kände jag med ens en kall fläkt över pannan och en liten kall hand strök över min kind. Jag gjorde som ni gör nu — jag ryste, men icke av fruktan utan av en glädje så svindlande att jag trodde mig dö. Då hörde jag hennes röst viska till mig tätt intill mitt öra.

Jag hejdade mig åter. Det klirrade svagt i draperiets ringar, och ett luftdrag gick genom rummet.

— Ni skall icke missuppfatta mig. Jag hörde, men jag hörde icke. Man står på en slätt och håller andan, och då när vinden kommer kan man ana — men endast ana och till och med detta endast en sekund — havets dån långt i fjärran. Så hörde jag hennes röst ... Ni ser på mig, edra ögon fråga mig. Men vad hon viskade till mig, er blir det aldrig förunnat att veta det. Jag satt stilla med slutna ögon, och

jag vet att hon såg mig le. Jag kände henne intill mig i stolen, och så, i en enda sekund, kände jag hennes mjuka läppar mot mina, så kalla och sorgsna men ändå så ljuva. Och jag ropade hennes namn och jag sprang upp. Mina ögon sågo ingenting. Mina armar fångade ingenting. Hon gled ifrån mig som en dröm, och jag stod ensam. Endast där i draperiets skugga glänste ett ögonblick hennes mörka stora ögon mot mina, och så — var hon borta.

Mannen framför mig var kritvit i synen, och nu när åskan åter gick fram över oss som en artillerisalva, sjönk han ihop i vansinnig rädsla.

Vi sågo varandra i ögonen. Hela min kropp skälvde. Vi sökte bägge efter ord, men jag fann dem först.

— Vad jag sagt er, ropade jag genom mullret, är sanningen, och vid gud intet annat än sanningen!

Han måste ha trott mig. Med en oerhörd kraftutveckling kom han plötsligt på fötter. Åter blixtrade det, åter och åter.

I mörkret efteråt talade han. Jag hörde knappt den hesa rösten för åskdånets skull.

— Ni kan inte skrämma mig, tjattrade han vilt. Hon är död, sjön tog henne, sjön ger henne inte åter! Aldrig, aldrig, aldrig kommer hon igen!

— Däre, skrek jag. Hon är här nu!

Varenda liten detalj av rummet trädde fram i en blå belysning, då en oerhörd blixtnormade sig ned utanför fönstret. Knallen efteråt kom golvet att gunga. Ett luftdrag, som icke var något luftdrag, vidrörde oss.

Och mannen skrek.

— Rör inte vid mig! vrålade han. Rör inte vid mig!

— Tror ni nu? ropade jag.

— Nej, djävulen själv skall icke övertyga mig!

Han hade fradga kring läpparna.

Mörker, och ljus, och åskdunder, och ljus igen.

Och där på bordet mellan oss låg i ett nu en ros, mörkröd, nästan svart, med en doft, som slog upp likt tonen av en klocka. Dess blad glänste av dagg. Med ett samtidigt utrop grepo vi efter den, men våra händer vidrörde endast duken ...

Och sedan — sedan vet jag knappt. Luften blev bländande, regnet bröt löst som en storm utanför, men hela rummets lysande atmosfär genomvävdes av en febevvision av rosor, ett regn av röda, doftande blommor, vilkas blad tycktes sprida en daggfrisk kyla ...

I det klara skenet såg jag mannens ansikte. Det blev stelt och ohyggligt. Hans blick såg något i rummet som jag icke såg, och med ett rytande av bottenlös skräck lyfte han sina darrande händer mot halsen men de famlade blott i luften, och han föll baklänges, då skenet slocknade och efterträddes av ett dån, som tycktes stiga ur själva avgrunden.

Fakta: Författaren Julius Regis

Namn: Julius Regis Regis.

Född: 20 juli 1889 (Stockholm). Död: 10 januari 1925 (Stockholm).

Föräldrar: Handelsresanden Axel Regis Petersson och Julia Sofia Petersson.

Han är en av de mest mystiska svenska författarna.

Trots att Julius Regis lästes av miljoner så vet vi än i dag inte om ryktena om honom är sanna.

Men en av de vanligaste myterna vet vi är fel: Julius Regis var inte en pseudonym. Hans riktiga namn var Julius Regis Regis.

I dag är det inte många som känner till den svenska deckar- och äventyrsförfattaren Julius Regis, trots att miljontals läste hans verk under både 1910-, 1920- och 1930-talen.

Ofta publicerades hans noveller och böcker under den lite kortare signaturen ”Jul. Regis”.

Det märkliga namnet har gjort att många trott att det här var en pseudonym. Han hette ursprungligen Julius Regis Petersson men bytte redan som 18-åring namn till det lite udda Julius Regis Regis.

Det var en tuff uppväxt för Julius. Pappan dog 1897 när han var

8 år gammal och efter några års studier vid Stockholms universitet hoppade han av för att försörja sin mamma.

Det var också nu som hans karriär i bokbranschen började, med ett jobb år 1909 som korrekturläsare hos förlaget P. A. Norstedt.

Redan året efter publicerades hans första novell, "Ett och annat om hemlig skrift, ABCD för amatörer".

Efter en stor succé med deckaren "Blå spåret" 1916 så sade han upp sig från sitt jobb och satsade på författandet på heltid.

Under sin rätt korta karriär hann han skriva 15 deckare och äventyrsböcker.

De flesta hade "problemjägaren" Maurice Wallion i huvudrollen. Regis skrev 8 böcker och 1 novellsamling om stockholmsjournalisten.

Julius Regis blev snabbt en av landets mest kända deckarförfattare och hans böcker trycktes i många upplagor. De översattes också till både danska, finska, norska, tyska och engelska.

Att han var populär är kanske inte så konstigt, han har beskrivits som "i absoluta toppskiktet av svenska författare av spänningslitteratur".

En viktig ingrediens i hans böcker är ny teknik. Det är fart och fläkt i nya flygplan och snabba bilar, samtidigt som mikrofoner och ny kriminalteknik är viktiga för intrigen.

Dåtidens läsare kände ofta igen delar av handlingen eftersom Regis ofta blandade in aktuella nyhetshändelser i böckerna. Det kunde gälla personer från ryska revolutionen, ockerhandlare från första världskriget, den blodiga ryssligan i Stockholm eller katastrofen då fartyget Per Brahe sjönk i Vänern 1918.

Författaren Regis var en av de första svenska författarna som an-

vände stora mängder äventyr och spänning.

Det förekommer ofta väpnade uppgörelser, biljakter, blodiga slagsmål och explosioner.

Att Julius Regis älskade action var kanske inte så märkligt eftersom han var en stor filmfantast.

Han var en av landets första filmjournalister och skrev för både "Filmvärlden" och "Filmjournalen". Han skrev också den första boken om svensk filmhistoria, "Filmens roman" år 1920.

Trots att han som en av de största svenska deckarförfattarna var rätt känd så höll han sitt privatliv extremt hemligt.

Han bodde i en lägenhet på Södermalm i Stockholm med sin mamma och hade vare sig syskon eller fru.

Det är i praktiken det enda vi vet om privatpersonen Julius Regis.

Vissa menar att han levde ett extremt tillbakadraget liv medan andra påstår att han var supersällskaplig.

Några årtionden efter sin död uppstod det plötsligt rykten att Julius Regis inte bara hade varit puckelryggig utan också mycket kortväxt.

Alltså en modern Quasimodo. De här fysiska deformiteterna skulle ha gett honom drivkraften att bli känd.

I biografen "Den skuggomhöljde Julius Regis" menar litteraturexperten Dag Hedman att det här troligen är myter.

– Bristen på faktisk information har givit upphov till fabrikationen av myter, skriver Dag Hedman.

Den 10 januari 1925 avled Julius Regis, bara 35 år gammal. På dödsattesten anges kronisk hjärtmuskelinflammation som dödsorsak. Det här kan ha orsakats av difteri, reumatisk feber eller medfött hjärtklaffel.

Trots att det är få svenskar som känner till Julius Regis i dag så lever hans verk kvar i de populära Beck-filmerna.

Författarna till böckerna om Beck, Per Wahlöö och Maj Sjöwall, hade båda Julius Regis som inspiration.

För Maj Sjöwall så var det framför allt Julius Regis sätt att skriva, och hans stil som var en förebild.

I en intervju har hon hyllat honom och sagt att ”språket är så rikt och roligt”.

För Per Wahlöö var det i stället den sociala kritiken som inspirerade. Julius Regis skrev bland annat ingående miljöskildringar från de nedgångna fattigkvarteren på Söder.

Om du är en riktig Beck-fantast så vet du också att Gunvald Larsson vid ett tillfälle packade ner Julius Regis-boken ”Blå spåret” i sin väska.

Nu kommer Bokförlaget Klassiska deckare att ge Julius Regis nytt liv genom att digitalisera alla hans böcker och noveller.

Författaren Julius Regis (1889–1925).